

Luonnonsuojelulain 89 §:n mukainen päätös koskien rauhoitettujen lajien hallussapitoa

Hakija

Kiteen eläinpuisto Oy. / Kalle Keskimäki

Asia

Lupahakemus kahden laulujoutsenen, kahden kiljuhanhen ja kahden kyykkäärmeen hallussapitoon Kiteen eläinpuistossa Pohjois-Karjalassa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa hakemushetkellä Kiteen eläinpuistossa (Pajarinniementie 1, 82430 Puhos) oleville kahdelle laulujoutsenille (*Cygnus cygnus*), kahdelle kiljuhanhelle (*Anser erythropus*) ja kahdelle kyykkäärmeelle (*Vipera berus*).

Kiteen Eläinpuisto on harjoittanut eläinpuistotoimintaa vuodesta 1996 alkaen. Laulujoutsenia on ollut vuosien varrella useampi. Ne ovat olleet loukkaantuneita ja kuntoutuneet on päästetty takaisin luontoon. Nyt puistossa olevat laulujoutsenet ovat lentäneet sähkölinjaan eivätkä enää pysty lentämään. Kiljuhanhet ovat tarhatuista olosuhteista. Kyykkäärmeitä on ollut vuodesta 1996 alkaen.

Lupaa haetaan toistaiseksi 14.7.2025 alkaen. Eläinpuisto pitää lajien kantaa yllä ja kertoo asiakkaille eläimistä.

Määräykset, joita hakemus koskee

Laulujoutsen, kiljuhanhi ja kyykkäärme ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettuja. Kiljuhanhi on äärimmäisen uhanalainen.

Luonnonsuojelulain 87 §:n mukaan rauhoitetun lajin yksilöiden hallussapito on kielletty.

Luonnonsuojelulain 89 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää poikkeuksen kielloista eliölajien tutkimus- ja suojelutarkoitukseen tai koulutustarkoitukseen. Lintujen osalta lintudirektiivin artiklan 9 mukaan poikkeukselle ei saa olla muuta tyydyttävää ratkaisua. Lisäksi lintudirektiivin 2 artikla velvoittaa jäsenvaltiot toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet luonnonvaraisten lintujen suotuisan suojelutason säilyttämiseksi tai saavuttamiseksi.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan rauhoitettujen lajien hallussapitoon alla luetelluin ehdoin.

- 1 Tällä luvalla Kiteen eläinpuisto saa pitää hallussaan 2 laulujoutsenta, 2 kiljuhanhea ja 2 kyykkäärmettä niiden eliniän ajan.
- 2 Tämä lupa ei oikeuta uusien rauhoitettujen eläinten pysyvään hallussapitoon.
- 3 Hakijan tulee varmistaa, etteivät tarhatut kiljuhanhet päädy luontoon.
- 4 Eläinten pitopaikan ja hoidon tulee olla eläinten hyvinvointilain mukaista.
- 5 Jos yksilöitä siirretään toiseen eläintarhaan tai -puistoon, siitä tulee ilmoittaa Varsinais-Suomen ELY-keskukselle. Yksilöitä saa luovuttaa vain sellaiselle toimijalle, jolla on lupa rauhoitettujen eläinten hallussapitoon.

- 6 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 7 Tämä lupa tai sen kopio on oltava hallussapitopaikassa (esim. puhelimessa) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 8 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin.
- 9 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 89 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää koulutustarkoitukseen. Kiteen eläinpuistossa laulujoutsenilla, kiljuhanhilla ja kyykkäarmeilla on ympäristökasvatuksellista ja opetuksellista merkitystä.

Laulujoutsenet eivät ole enää lentokykyisiä, eivätkä siten pärjäisi itsenäisesti luonnossa. Tarhattujen kiljuhanhien luontoon päästäminen sen sijaan ei ole perusteltua, sillä niiden perimä voi aiheuttaa ongelmia ja vaarantaa lajin suojelua, jos tarhatut kiljuhanhet risteytyvät luonnonvaraisten kiljuhanhien kanssa. Hakijan tuleekin ehtojen mukaisesti varmistaa, etteivät kiljuhanhet päädy luontoon. Mikäli laulujoutsenia ja kiljuhanhia ei voitaisi sijoittaa pysyvästi Kiteen eläinpuistoon, eikä vapauttaa luontoon, pitäisi ne eläinten hyvinvointilain mukaisesti lopettaa. Koska muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole, on perusteltua myöntää lupa koulutustarkoituksessa.

Luvan mukainen hallussapito elävänä ei vaaranna lajien suotuisaa suojelutasoa tai sen saavuttamista, vaan saattaa jopa edesauttaa lajien suojelua tietoisuutta levittämällä. Ehtojen mukaisesti pitopaikan ja hoidon tulee olla eläinten hyvinvointilain mukaista.

Mikäli Kiteen eläinpuistoon saapuu uusia rauhoitettuja eläimiä, joita ei voida vapauttaa luontoon ja jotka halutaan pitää puistossa pysyvästi, tulee niille hakea erillinen luonnonsuojelulain mukainen hallussapitolupa. Lyhytkestoinen hallussapito luonnonvaraisten eläinten hoitamista ja kuntouttamista varten ei edellytä poikkeuslupaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 87 §, 89 §, 121 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (2009/147/EY, lintudirektiivi), artikkelit 1, 2, 5, 9, 10

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Kiteen eläinpuistolla on jo yksilöt hallussaan ja hallussapidon tulee olla luvallista myös muutoksenhakuajan aikana. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen ja koulutuksellisen intressin vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää-Pakkanen ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pohjois-Karjalan ELY-keskus kirjaamo.pohjois-karjala@ely-keskus.fi

Itä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.ita-suomi@poliisi.fi

Kitee kitee@kitee.fi

Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys ry. (PKLTY) lintuhannu57@gmail.com

SLL Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry. pohjois-karjala@sll.fi

Tapiola Karelia ry. (Pohjoiskarjala) info@tapiolary.com

Suoritemaksutta

Tämä asiakirja VARELY/5034/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/5034/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää-Pakkanen Liisa 18.08.2025 07:43

Ratkaisija Aalto Tapio 18.08.2025 07:48

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telefax: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.